

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 31 Grudnia V. S. R. O. K. U 1810.

PARYZ d. 19 grudnia. (z Francj Hamb:) Urzędowie ogłoszono tu następnę akta na nadzwyczajnym posiedzeniu Senatu czytane—Nota Xcia Cadore do Napoleona—N. Panie! Wyniosłeś Francją do najwyższego stopnia wielkości. Anglia skleiła pięć koalicji; twoje zwycięstwa każdą zniszczyły. Skutek ich? potęga i chwala wielkiego państwa! Można powiedzieć że dzisiejsze wypadki Anglii winniśmy—Zawsze ofiarowałeś pokoy, bez względu, na czy wojna korzystniejsza? każdy chwili przekiadałeś szczęśliwość ludow nad wypadki naysmyślniejsze. Ztąd nastaly traktaty pokoju Campo formio, Lunevilski, Amiens, Prezburski, i Wiedeński. Pięćkroć poświęciłeś pokoiowi część większą krajow zawoiowanych. Chciałeś więcej wstawić panowanie swoje publiczną szczęśliwością aniżeli iego rozległością. Anglia, zawsze zapalająca pochodnię wojny, ciągłemi spiskami, tak mówiąc, przeciwko sobie i sprzymierzeńcom swoim, stała się sprężyną do rozszerzenia tego państwa, iakiego od 20 wiekow nie było. Ru 1783 układy familyne z Francją połączwszy Hiszpanią i Neapol dały iey moc znakomitą. Rozprzężone potym związki, i nabycia innych mocarstw odiyły Francji przewagę. Domy fr. i hiszp; z sobą porozniły się, a ludy tych krajow bardziey aniżeli kiedy oddaliły się od siebie obyczajami. Wenecya aż nadto nadgrodziła stratę Austrii w Belgium; a wynadgrozenia w Rzeszy pomnożyły potęgę przeciwnikow. Słowem, Francya roku 1805 z traktatu Amiens miała mniejszą siłę od tey iaką pokoy 1783 iey nadał, a bez porównania mniej zyskala, iak odniesione zwycięstwa obiecywały—Pomyślność Francji wkrótce obudziła i zatrwożyła zawistną Anglią. Skleiła 5cią koalicją na wydarcie Niderlandu, prowincyi Nadreńskich, i Włochow. Zlamano traktat Amienski. Traktat Prezburski we trzy miesiące zakończył wojnę. Dalmacya, Istria, cały brzeg morza adryatyckiego i Neapol przeszły pod panowanie fr. Rozwalila się Rzesza przeciwna zasadam Francji, a powstała liga Reńska: ludy, które w pierwszych woynach przeciwko Francji stawały, z nią połączyły się nierozzerwanemi związkami. Wtenczas Anglia żalować zaczęła iż traktat Amienski stargala: nowe zyski Francji pomnażały iey boleść—Maż światły (Fox) stanąwszy na czele interessow ang. naucezony w czasie pobytu swojego we Francji szacować Państwo i Imperatora, poznał że niepodobna pomnyć Francji, że naysądniejsza polityka, wstrzymać ią od dalszego wzrostu. Ułożył więc uratować inne mocarstwa od straty, skleić lige

północną przeciwko reńskiej i Francją pokoiem rozbroić. Znał że pokoy tylko może ocalić Prusy, że od losu tego mocarstwa zależało systemma Saxonii Hessyi i Hannoveru, że los rzek Ems, Jade, Wezery, Elby, Odry, i Wisły, tych bram handlu ang. polegał na całości Prusakow. Wyższy nad wszystkich rodakow, nie poddając się późnemu żalowi przeszłości, chciał zapobiedz większym w następności: przysłał do Paryża Lorda Lauderdale: zaczęły się układy naysmyślniejszy koniec rokujące: w tym umarł Fox: zwolniła się negocyacya za iego następców nie poznających potrzeby pokoju. Pobudzeni Prusacy wyszli w pole, gwardyi Imperatorskiej ruszyć kazano, zmieszal się Lauderdale. Przyjąłeś wniesiony projekt podpisania pokoju, przystałeś na uznanie ligi północnej; i marsz gwardyi wstrzymałeś. Nadto boiaźliwy Lord wysłał gońce do Londynu pytając się Ministrów co ma czynić. odpowiedź kazała powracać do Anglii. Wkrótce Prussy między mocarstwami przeważać przestały: wypadek ten stanowić będzie pamiętną dla potomności epoką w dziejach Francji i Anglii. Traktat Tylżański zakończył tę wojnę. Wezwano Anglią do pokoju; nie chciała przystąpić do układow nie chcąc uznać nabytych korzyści. Odrzuciliśmy, mówiono w Anglii traktat poddający Francji Saxonią Hessyą Niemcy północne i Prussy; bo iakże uznać ligę reńską do północnych Niemiec rozciągniętą, tron fr. nad Elbą założony, wpływ Francji na uyscia rzek, na te odchody i główne arterye handlu naszego? Rozsądnieysi odpowiadali, że dwie koalicje na lat 10 naosnowane spękały się w kilku miesiącach, że zyski Francji są ich skutkiem, że nie należało targać traktatu Amienskiego, że trzeba było utrzymać politykę Foga, że na przyszłość Hiszpania i Portugallia powinna być celem troskliwości ang. ażeby w udzielności utrzymane były, ażeby Francya za przedłużeniem wojny nie rozciągnęła wpływu na połwysep i nie przeniosła do Hollandyi swoich komor. Tak mówili rozsądnieysi zgłębiający tajemnice przyszłości przewidując że ład będzie wydartym Brytanii W. — Inaczey postąpili ministrowie ang. namówili dom Bagancki do opuszczenia Lizbony a wyniesienia się do Brezylji; rzucili nasienie niezgody w dom hiszp. Dynastya hiszp. zrzekła się na zawsze praw do korony, a układy Bajonnskie oddaly rządy Monarsze, który ma wspólny z Francją rod i potęgę—Propozycye z Erfurtu uczynione odrzucono, a na dobro Francji ałożono 5tą koalicją. Traktat wiedeński oddał iey Illiryą i adryatyckie morze,

oraz pomnożył potęgę sprzymierzeńców—Rozkazy gabinetu ang. zniszczyły wolną żeglugę i stargały wszystkie przywileje handlowych narodów. Wyroki Berliński i Medyolański odepchnęły te ohydne nowości. Hollandya znalazła się w naytrudniejszym położeniu: będąc szkodkiem europejskiego handlu niemogła zostać osobno od Francyi. Dla zapewnienia skutkow systematu przeciwko tyrańskim uchwałom postanowileś zmienić los Hollandyi, wszakże pragnąc pokoju okazałeś pierwiey, iż Anglia może zachować iey udzielnosc, jeżeli cofnie rozkazy lub pokoy podpisze. Odpowiedzieli ministrowie ang: niepoznaiający interessu własnego handlu, że nic uczynić niemoga. Azatym Hollandya wcielona została do Francyi; radzę teraz uswiecić ten akt uchwałą Senatu. Też same okolicznosci nakazują przyłączyć miasta anzeatyckie, Lavenburg i cały brzegow Elby do Ems. Niezmierne sklady w Helgoland; grozą zalewem lądu, jeżeli ieden port zostanie otwarty, jeżeli uścia rzek Jade, Wezer, i Elby nie będą zamknięte. Rozkazy ang. zniszczyły obojętną żeglugę; niemożesz opatrzyć swoich zbroiowni ani z północą bezpiecznie handlować, chyba kanałami wewnętrznymi. Powiększenie kanału od Libeki do Hamburga, dobyte nowego na połączenie Elby, Wezer i Ems, nie będzie kosztować nad 15 lub 20 milionow i 4 lub 5 lat roboty. Francya więc bez przeszkody wysyłać będzie mogła na Baltyckie morze swoje plody i z Północy prowadzić materyaly dla marynarki swojej. Flagi anzeatyckie teraz wałesające się po morzach należeć będą do losu flagi fr. nakoniec sprawiedliwosc wezmie górę nad namiętnosciami i pokoy zapewni wielki interes ludow—Doświadczenie 6cletnie naucza że pokoy z Anglią nadaie zwodnicze bezpieczeństwo handlowi, R. 1756, r. 1763, r. 1801, r. 1803, Anglia, pierwiey, nim wojnę zapowiedziała, wojować zaczęła. Okręty iey pozabierały bogate flotty pod strażą pokoju żeglujące. Jeżeliby takie przykłady miały się ponowić, podróznicy, kupcy ang, i ich bogactwa, od Baltyckiego do Adryatyckiego morza zostaną w zakładzie. Te klęski przeważać będą tamte straty—N. Panie! dopóki Anglia stać będzie przy swoich rozkazach, dopóty W. J. Mosć nie odstąpić swoich wyrokow. Na blokadę brzegow odpowiesz zamknięciem lądu; a grabieży na morzu powetujesz konfiskatą na lądzie. Powinność moja każe mnie wystawić że W. J. Mosć nieprzyrowadzisz nieprzyiacioli do myśli spokojniejszych chyba wytrzymaniem systematu. Musi uznać Anglię iż niemożna naruszać praw mocarstw obojętnych na morzu, a wywać ich pomocy na lądzie; że zródło klęsk plynie z rozkazow gabinetu ang. że wyniesienie Francyi a upadek handlu i potęgi ang. wyplywa z potargania traktatu Amienskiego i odrzucenia układow Paryzkich i Erfurtskich.

Tu następują akta negocyacyi z Anglią. Między temi jest list Króla holl: Ludwika do ministrow hol: 1810 w lutym pisany z Paryża, iż Hollandya straci swoją udzielnosc, jeżeli niewyrobi w Londynie pokoy lub odwołania rozkazow gabin. że więc ministrowie dolożyć powinni wszelkiej usilności dla sklonienia An-

glii do myśli spokojniejszych. Na skutek tego pisma wysłany został JP. Labauchere z Hagi do Londynu. Przelozyl ministrom stan Hollandyi i że iey los iest w mocy Anglii. Margrabia Wellesley odpowiedzial iż ubolewa nad stanem Batawow, że rząd fr: prowadzący wojnę z taką zaciętością niedaie żadnego znaku sklonności do pokoy, że sam pierwiey wydawszy wyroki straszne przeciwko handlowi, one utrzymuje z całą srogością, że Anglia niemoże zrzec się szrodkow osobistej obrony, lubo zawsze iest nayskloniejszą do słusznego pokoyu.

W Senacie Graf Semonville następnie wyložyl potrzebę przyłączenia Hollandyi i miast Anzeatyckich do Francyi. Senatorowie! rzekł, Od czasu zwycięztwa fr: nad wojskami sprzymierzonymi w Hollandyi, stracili Batawowie swoją udzielnosc. Nader prawdziwie wyrazil Fryderyk, że Hollandya podobna do szalupy plynie raz za okrętem fr: drugi raz za angielskim. Od momentu przyłączenia Brabantyi, Batawowie stali się podległymi Francyi, i wielka szkoda że dawno nie byli wcieleni: unikneliby strat i klęsk, których doświadczyli. Chorągwie nasze powiewaly na ziemi hol. Stronnicy ang. uciekli na okręty, które im pierwiey zaprzędali. Połączenie Batawow z Belgami, i wcielenie do Francyi było pierwszą potrzebą. Jeszcze dług publiczny nie przeszedł był miary, ieszcze drogi handlowe były otwarte, ieszcze kraj mógł bydz szczęśliwym, lecz chciał naród próżnego tytułu udzielnosci i wolal znośić wszystkie ciężary przez lat 15. Minęły czasy równowagi przez słabych wymysloney. Czy Hollandya mogła odeprzeć flotty i wojska ang? które ją naiechaly, kiedy Imperator nad brzegami Dunaju myslil o pokoyu. Zginęłaby, iak miasta anzeatyckie, gdyby gieniusz rządzący losami iey niezastonił. Mądrosc Imperatora postanowila przyłączyć Hollandyę; lecz i w tym sam Napoleon ustąpił konieczney potrzebie. Pasma wypadkow przekonywa iż przeznaczenie dalo panowanie i zwycięztwo Napoleonowi. Wszystkie wojny przekonywają o zawisłości Anglii. Od czasow rządu feudalnego niema podobno w całej Francyi, Hiszpanii i we Włoszech miasta, gdzieby od 300 lat za sprawę Anglii niewalczono. Wszystko w oczach Anglii było złe i niebezpieczne: wszystko chciała obalać i zniszczyć. Ztąd wybuchnęła okropna rewolucya, która przerazila całą Europę, a którą naywiększy gieniusz zakonczyl po 10 letnicy walce, i rozproszone szczątki panowania Karola W. zgromadzil. Pierwsze granice sciśnione i nader umiarkowane, rozszerzily się daleko przez trzykroć zerwane i podpisane traktaty; przez trzy wojny zaczęte i skonczone. Wstrzęsly się wielkie mocarstwa, zniknęły male, upadły Gotow budowy. Gdyby gieniusz porządku nienastępowal za gieniuszem zwycięztwa, wiek 18sty zostawilby 19stemu samą wojnę i bezrząd. Gdzie ludy mogly naród formować, tam państwa potworzyl i nadal mądrych panow: gdzie zaś niezgoda, różność, sprzecznosc, intrygi i nienawisć panowaly, te wcielil w masę narodu wielkiego dla ocalenia od zguby w nierządzie. Gdy Hollandya i miasta anzeatyckie niemoga utrzymać się przez siebie, do kogoż należeć mają? do Francyi czy

do Anglii? Daremnie szukać trzeciego szrodka. Niema dziś woysk, które walczyły na równinach Fontenoy: teraz spór idzie o panowanie lądu z morzem. Ta nadzwyczajna walka długo zastanawiać będzie odległą potomność. Może już niedaleki straszny upadek. Kto zniszczył prawa narodow? Kto wprowadził gwałtowności arbitralne i barbarzyństwo? Ru 1756 Anglia przymusiła Szwecyą i Danią do związku na obronę obojętności. Rossya 1780 uymuiąc się za honor narodow i panujących ogłosiła prawa obojętności przez wszystkie narody oświecone przyjęte, że okręt obojętny może wolnie żeglować od portu do portu wojujących mocarstw, że ich towary nawet oprócz kontrabandy są wolnemi, jeżeli znajdują się na okręcie obojętnym, że oblężenie wtenczas rozumie się za istotne kiedy dostateczna siła port zamyka. Anglia zapowiedziała zas Hollandyi, że okręt wolny mienadaie wolności majątkowi, który niesie. Dziś przyszedł czas odwetu; wyroki nasze odpowiadają rozkazom ang. Europa przyymuie te dekreta za prawo. Gdyby Anglia usłuchała głosu sprawiedliwości, Francya niepomnałaby swoich portow i arsenalow, ani znałaby rzek, których Gallowie nigdy niewidzieli. Gdzież są granice? Anglia może powiedzieć! Przeszłość odkryje przyszłość. Francya i Napoleona nieodmieniaią się.

Potym wniesiono projekt zaciągu 10000 maytkow, i 120000 lądowego żołnierza. Cafarelli tak mówił. Senatorowie! Państwo zostanie w głębokim pokoiu; ludy otaczające codziennie ściśle iednoczą się w iedną nieiako familią. Jeżeli woyna ieszcze niszczy ostatnie granice Europy, jeżeli fakcye zaburzają iaką prowincyą iest to skutek intryg ang. Brytania W. opasuje Europę a szuka przesmykow dla handlu swojego. Jey systemat iak przymierze doskonale iest znaiome. W pokoiu, przezorność monarchy pomyśliła o dzwignieniu potęgi morskiej, któraby zdobyła pokoyświatu. Na osadzenie budujących się okrętow, trzeba wielkiej liczby maytkow. Dzisieysi niewystarczą rozległym planom Napoleona. Zegluga niemoże już dostarczyć, chyba konskrypcya napelni eskadry; lecz trzeba ją wybierać z departamentow nadmorskich. Dla przyzwyczajenia się do morza młodź od lat 15 do 16 wybierana być powinna. Starsi i doswiadczeniśi poydą na wielkie okręty, młodszy uczyć się będą na małych statkach—Potym przeczytano rapport X. Feltre w słowach „N. Panie! Podług praw naszych o sile zbrojney, konskrypcya d. 1 stycznia 1811 powinna być wybrana. Ona iest zasada szczęścia Francyi, ona oddaliła od granic klęski wojenne. Chociażbyś N. Panie! zawarł pokoy morski, i mógł rozwiązać woysko, iednak potrzebną rzeczą będzie zaciągać corok pewną liczbę konskrypcyonistow dla utrzymania potęgi w stopniu przyzwoitym do wielkości państwa, lecz wtenczas trzecia część dziesieyszey loby wystarczy. Na uzbroienie tylu żołnierzy poydą niezmierne wydatki, lecz nie będą one ciężarem dla ludu. Wszystkie rachunki już ułatwione—Radzca Regnault wniósł ten projekt do senatu w tych wyrazach „Senatorowie! Kiedy Imperator wezwał do chorągwi konskrypcyą z lat 1809 i 1810 przed termi-

nem zwyczajnym, przyrzekł dać zwycięztwo i pokoy, i dotrzymał! Koley czasu zrządza dzisiejszą potrzebę nowego zaciągu. Poprzednie konskrypcye wynosily 120000 ludzi; chociaź dziś tak wielki zaciąg niepotrzebny, iednak Imperator sądzi iż ta liczba przyda się ministrowi woyny. Wzywani będą do regimentow w miarę potrzeby. Dla utrzymania powagi, dla pokazania gotowey obrony lub pogromu przyiaciom i przeciwnikom; Francya niepotrzebuie innych ofiar.

Azatem nastąpiła uchwała Senatu. (1 Wszystkie brzegi morskie przestaną dostarczać konskrypcyą do woyska lądowego, lecz służyć będą na utrzymanie służby morskiej: pod te prawo zajmują się następane departamenta w liczbie 50. (2 Alpy, Appenin, Aude, Gharente, Dyle, Finisterre, Escaut, Gard, Genua, Gironde, Herault, Ille, Vilaine, Landes, Loir, Lys, Manche, Montenote, Morbihan, Nord, Calais, 2 Pirynei, Somme, Var, Vendé, Calvados i Uyscia Rodanu. (3 Po 10000 konskrypcyonistow z każdej klasy z lat 1813, 1814, 1815, 1816 od dnia dzisieyszego oddaie się pod rozporządzenie ministra morskiego. (4 120000 konskrypcyonistow z roku 1811 na dopełnienie woyska oddaie się ministrowi woyny. Ci mają być wybrani z francuzow roku 1791 od 1 stycznia do 31 grudnia urodzonych—Nakoniec Senat złożył Imperatorowi następane adres „Ostatnie czynności W. J. Mości okazały największą politykę, wspaniałość i troskliwość o dobro Francyi. Anglia obala naturalne prawa równo z światem dawne, ona chce włożyć kajdany na wszystkich mieszkańcow obu półokręgów ziemi. Natężay N. Panie swoje usiłowanie; dokończ świętey woyny dla honoru imienia fr: i niepodległości narodow. Koniec tey woyny będzie epoką pokoiu świata. Proponowane szrodki przyspieszą pokoy. A ponieważ twoi nieprzyjaciele tylko są na Oceanie, przeto konieczną iest rzeczą ażebyś opanował bramy, przez które morze łączy się z wewnętrznymi prowincyami twego państwa. Ożywasz handel z północą, to źródło przemysłu i szczęścia naszego. Bezpiecznie popłyną płody południowe do portow Bałtyckich. Konskrypcyonisci 1811 roku przeięci honorem miłością i wdzięcznością z chlubą zgromadzą się pod twoie orły. Kwitnący stan skarbu pocieszyć powinien W. J. Moś w smutku tey ofiary od ludu. Senat tłumacząc te uczucia wspólne wszystkim poddanym, składa hołd przywiązania i wierności.

Po tych aktach Napoleon wydał wyrok przez który mianował Arcy-podskarbiego Lehrun General-gubernatorem departamentow hol, a M. Davoust Xcia Eckmil general-gubernatorem departamentow Uyscia, Ems, Wezer, i Elby, Grafa Chaban intendentem spraw wewnętrznych i skarbu, Radzcę Faure na urządzenie trybunałow w tych 3ch departamentach. Kommissia ta od 1 stycznia rządzie będzie do 1 lipca 1811 dla zaprowadzenia zupełnego porządku. Wszystkie rozkazy i ustawy w przyłączonym kraiu do pomienionego czasu pisać się mają w imieniu Xcia Eckmil—

General kapitan wyspy Francuzkiej Decaen przysłał nader interessujący rapport o chwale-

bnych bitwach na morzu Afrykańskim sił naszych z angielskimi. Anglicy stracili 6 fregat; z których Jfigenia, Nereida, Afrykanka, i Ceylan, każda od dział 40 wzięte, z tych dwie naprawione i na nowe zdobycze wysłane; a dwie Syrius i Magicienne także po dział 40 noszące spalone. Nadto zdobyto 5 okręty kompanii wschodniej Indyjskiej Windham, Ceylan, i Astelle nazwane, które niosły amunicją, pieniądze i 1200 żołnierza; azatym w niewolę fr: poszli G. Weatherhal i Pólk. Abercromby z całym sztabem i batalionem 24go regimentu oraz kapitan i officerowie, iakoteż maytkowie 6ściu pomienionych fregat. Te znakomite korzyści, iakoteż odzyskanie wyspy Passe, są skutkiem 2ch bitew dnia 5 lipca i 23 sierpnia stoczonych, przez kapitana Duperré dowodzącego fregatami Bellona, Minerva i Victor. Kapitan Hamelin dowodzący fregatami Venus i Manche oraz korwetą Entreprenante d. 27 dokończył zwycięstwa zbierając jego owoce. Cała osada dała największe dowody gorliwości mężstwa i chęci potkania się z nieprzyjaciółmi. Potych tryumfach d. 30 sierpnia korweta Entreprenante zdobyła okręt pocztarski Ioterie i odzyskała stracony statek Muchę. Dnia 5 wrzesnia fregata nasza Astrea na tymże morzu zabrała galeotę Alexander. D. 15 wrzesnia korweta Victor wzięła statek przewozowy niosący 350 Syapoys; 40 t. funtow próchu i 30 t. piastrow. D. 10 K. Bouvet z Jfigenią i Astreą zabrał korwetę ang. niosącą dział 16 i 100 ludzi; po tey chwalebney rozprawie opanował fregatę ang; lecz ją musiał rzucić za przyysciem sił ang, wszakże zabrał z pokładu wszystkich ludzi zdrowych. D. 17 kapitan Hamelin z fregatą Venus zwyciężył fregatę nieprzyjacielską, lecz kiedy ją uprowadzał, napadniony przez większe siły, poddać się musiał. Ogulnie okręty wojenne i korsarskie zadają w tey stronie wielkie szkody handlowi ang. Wyspa Bonaparte dotąd zostaje w ręku nieprzyjaciół—Na morzu szrodziemnym zabrano 2 brygi i 1 kuter ang.

LONDYN d. 15 grudnia. (z Fran: Zusch: Hamb:) Zdrowie króla ieszcze niepowróciło do stanu pierwszego. Mówią powszechnie o regencyi i o odmianach w ministerium—Z Lizbony wiadomości późniejsze doniosły o ustępie tylney straży M. Masseny za rzekę Zezare i o zajęciu ważnego stanowiska Punhete; azatym ministrowie nasi myślą posłać znaczne posiłki Wellingtonowi dla odniesienia znakomitszych korzyści z tey kampanii. To pewna że przez 2 miesiące następujące woyska obustronne będą nieczynne; i że Massena aż do miesiąca lutego czekać będzie na artylerją. Twierdza Abrantes ieszcze nieoblężona, azatym zniknęły wszelkie obawy—Oboz Wellingtona był zasloniony 107 szanćami i 444 działami ciężkiej artylerji. G. Stevart w iednym paroxyzmie wariacyi rzucił się oknem i życie stracił—Z morza szrodziemnego donoszą że Admiral Lallamand ma w Tulonie 15 okrętów liniowych i 8 fregat gotowych od żeglugi; i

że 5 okrętów leży na warsztacie. Równatey potęga ang. krąży przed portem. Nieprzyjaciel często wychodząc na głębina napelnia nas trwożą—Z Ameryki iak ze Szwecyi przysły naysmutniejsze wiadomości. Pierwsza zerwała z nami wszelkie związki druga wojnę wypowiedziała. Stany ziodnoczone oglosily d. 2 listopada że od 1 maja wszystkie porty otwierają się dla okrętów kupieckich i wojennych fr: powodem odwołania wyrokow Berlińskiego i Medyolańskiego względnie Ameryki; że przeciwnie zrywa się wszelki związek z Anglią i zamykają się wszystkie porty dla iey okrętów z przyczyny utrzymywania rozkazow gabinetowych. Oświadczenie takie nastąpiło na skutek uprzednich układow w Paryżu. Co do Szwecyi, ministrowie zabierać kazali wszystkie iey okręty, co do Ameryki nie ieszcze niepostanowili. Przytym pisma amerykańskie oglosily noty poslow i urzędową korespondencją między rządem tamecznym a angielskim R. 1810 sierpnia 10 pisał Pinkney poseł amer: iż Francya cofa swoje wyroki, azatym pytał czy Anglia podobnież unikezemnia swoje rozkazy? Odpowiedział Wellesley, że Jerzy 3ci zawsze życzy pokoju, i chce żeby kwitnął handel świata, azatym oświadczył że natychmiast zrzecze się systematu skoro Francya odstąpi swojego, i przywróci handel na stopień, na iakim znajdował się przed wydaniem wyrokow. Zaiste nayinteressowane dziś czasy dla ludu ang. Woyna wielka o panowanie i wolność morza; interessa naygłównieysze rządu naszego względem Króla regencyi i parlamentu; wypadki w Hiszpanii; są przedmiotem publicznych rozmow—W Ameryce południowej w Quito zaszła rewolucya, która wtrąciła do więzienia Vice-króla, a wyniosła uciśnionych patryotow: w tym zamieszaniu zginęło 4000 ludzi.

BERLIN d. 25 grudnia. (z Berlin: Zusch: Hamb:) niespodziewaną odbieramy wiadomość z Brandeburga o przyysciu tam celnikow fr: z oddziałem piechoty 17go regimentu, dla wyszukania towarow osadowych, nayściśley przetrząsali wszystkie składy, lecz obok zachowali naywiększy porządek—W Pomeranii szwedzkiej ogłoszono taryffę nową, podług której osadowe towary opłacać powinny cło rządowi szwedzkiemu—Z Koppenhagi donoszą o przeiezdzie Królewiezowej szwedzkiej, o honorach przez familią Królewską iey uczynionych, o podróży do Helsingier, o przeprawie przez Zund w obliczu okrętow ang. oraz o szczęśliwym iey przybyciu do Helsingborga—Z Wiednia piszą iż nagle polepszył się bieg tamecznych papierow; że d. 15 grudnia za 100 gotowizny dostać można było 750 papierami—W Lipsku szacują spalone towary na milion talerow—W Lidze reńskiej nastąpić mają nowe odmiany; Graf Otto ma być Kanclerzem tego związku—Przez Wiedeń dwóch gońcow tureckich pobiegło do Paryża. Wszystkie wiadomości od granic tureckich są za pokojem.

Ten numer zamyka tegoroczną liczbę Kuryerow i kończy prenumeratę 1810 roku—Spodziewa się redakcyja iż w roku następnym iak w terazniejszym nie opuści żadnego numeru, chociażby zagraniczne wiadomości chybiły. Jeżeli zaś w ciągu roku niedoszedł iaki numer dorąk Prenumeratora którego, Redakcyja prosi o przebaczenie przez wzgląd że nie ona rozsyła gazety na prowincją. Skład ekspedycyi pocztam na rok następny kasę spodziewać się iż niebędzie żadney mitregi.

Za Pozwoleniem Cenzury Wileń—W Drukarni Redakcyi Kuryera Lit.